

3. Kojima T. Effective Use of Hedging in Scientific Manuscripts // *JMA Journal*. – 2023. – Vol. 6(2). – P. 164–170. – URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10151619/> (дата звернення: 25.10.2025).

4. Somsakoon C. A Comparative Study of Hedging in English Research Articles (Discussion Sections) // *Journal of Communication and Design Research*. – 2023. – Vol. 16, № 3. – P. 23–34. – URL: <https://www.journal.nu.ac.th/JCDR/article/download/Vol-16-No-3-2023-23-34/2204> (дата звернення: 25.10.2025).

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.31048>

Безносюк Юлія, Грушецька Анастасія
Міжнародний університет

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Основною ідеєю є інтегроване вивчення мови та культури, яке спрямоване не лише на розвиток мовних навичок, а й на формування культурної компетенції. Це передбачає засвоєння та розуміння базових знань про взаємозв'язок між мовою та культурою, що включає: розуміння ключових мовних і культурних одиниць, їхнього культурного значення та ролі у світовому мовному середовищі; оволодіння мовними та культурними елементами, тісно пов'язаними з історією, культурою, способом життя, традиціями та менталітетом народу; усвідомлення основних мовних і культурних особливостей носіїв у соціальному та культурному контексті.

Ефективність комунікації залежить не лише від знання мови, а й від умов і культури спілкування, правил етикету, соціальних норм мовної та невербальної поведінки, а також від глибоких фонових знань. Для успішного

спілкування недостатньо подолати мовний бар'єр – необхідно долати й культурні перешкоди [3, с. 163].

До лінгвокультурної компетенції, на думку науковців, належать:

- **лінгвістична компетенція** – знання та володіння базовими мовними одиницями, характерними для даної культури, та розуміння системних взаємозв'язків між ними;
- **культурна компетенція** – володіння культурно зумовленими нормами, що включає: соціокультурну компетенцію – знання норм, правил і традицій іншого суспільства.

Усі ці компоненти разом формують лінгвокультурологічне поле. Основні принципи лінгвокультурного підходу включають:

- оволодіння всіма аспектами мови через культурний контекст;
- автентичність – використання оригінальних текстів, літературних творів, аудіо- та відеоматеріалів;
- новизна – розробка форм і методів навчання із застосуванням інноваційних технологій;
- традиційність – вивчення звичаїв та норм поведінки країни, мову якої вивчають;
- одночасне формування мовної та культурної компетенції.

Лінгвокультурологічний компонент навчального процесу доцільно розглядати як окрему форму мотивації до вивчення мови. Такий вид мотивації називають лінгвопізнавальною, що передбачає позитивне ставлення учнів до мови, прагнення оволодіти її основними властивостями та засвоювати мовний матеріал різними способами [1, с. 196].

Оскільки лінгвокультурологічний підхід спрямований на вивчення способу життя культурної спільноти, її звичаїв, ціннісно-сміслових аспектів духовної, фізичної та матеріальної культури, а також норм комунікативної поведінки (що відображено в мові), відбір навчального матеріалу здійснюється за такими критеріями: культурна цінність, типовість (врахування загальнокультурних елементів), тематичність (відповідність навчальній

програмі) та функціональність (необхідність активного використання лексики з національно-культурною семантикою, фонових знань і норм мовного етикету).

Українські дослідники (Н. Бабич, Л. Даниленко, В. Ужченко) зазначають, що соціокультурні відмінності найяскравіше проявляються на лексико-семантичному рівні мови, ядром якого є фразеологічні одиниці, що чітко відображають національну культурну семантику. Це підкреслює невідповідність культурно-мовної картини світу, закованої у лексиці різних мов. З одного боку, фразеологізми збагачують навчальний матеріал і сприяють пізнанню історії та культури країни, мову якої вивчають; з іншого боку, часткова еквівалентність або асиметрія таких одиниць при перекладі створює труднощі для повного сприйняття інформації. Цю точку зору підтверджують і іноземні дослідники [2, с. 198].

Лексико-семантичний рівень є ключовим для культурної інтерсекціональності: він відкриває прихований зміст мови через слова, вирази та ідіоми, передаючи культурний світ носіїв і надаючи комуніканту важливі знання про країну. Водночас різниця у семантичному значенні мовних форм стимулює порівняння між носіями та неносіями мови, занурюючи учнів у розуміння розвитку мови, історії та культури. Через вивчення фразеологізмів, прислів'їв і приказок можна досліджувати зміни в структурі мови та трансформації в соціальному й історичному житті народу, усвідомлюючи його світогляд і формуючи певну концепцію сприйняття.

Лінгвокультурологічний підхід є ключовим засобом формування у студентів не лише мовних навичок, а й культурної компетентності, що дозволяє їм краще орієнтуватися в іншомовному середовищі. Включення культурного компонента в навчальні програми сприяє глибшому розумінню особливостей іншомовної комунікації, міжкультурного діалогу та національних традицій [4, с. 108].

Основні принципи цього підходу включають автентичність, новизну, традиційність і взаємозв'язок мовної та культурної компетентностей, що

забезпечує всебічний розвиток особистості. Використання інтерактивних методів, таких як рольові ігри, дебати та мультимедійні технології, дозволяє студентам занурюватися в реальні мовні ситуації та практично застосовувати отримані знання.

Література:

1. Торосян О. М. Лінгвокультура як невід’ємна складова викладання іноземної мови // *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*. 2020. № 2 (23).
2. Стеченко Т., Ушакова Л. Зміст і структура лінгвокультурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. 2016. № 2. С. 195–200.
3. Попова О. В. Педагогічні умови формування лінгвокультурної компетентності майбутніх менеджерів в процесі фахової підготовки // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2019. Вип. 4. С. 160–169.
4. Савчак І. Лінгвокультурологічний підхід до навчання іноземної мови фахівців з міжнародних відносин // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка. 2016. № 4. С. 108–115.

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.31012>

Біда Олена, Орос Ільдико, Чичук Антоніна
Закарпатський угорський інституту ім. Ференца Ракоці II

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ УЧИТЕЛІВ У МІЖКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ ЗАКАРПАТТЯ

В умовах глобалізації та включення української освіти до єдиного європейського освітнього простору та з метою збереження національної самобутності, особливо важливим є досвід Закарпаття як поліетнічного регіону, який упродовж останніх ста п’ятдесяти років перебував у складі